

Šest neznámých stránek o Petru Pavlovi. Jak si vedl v kurzu pro zpravodajce

SZ seznamzpravy.cz/clanek/domaci-politika-sest-neznamych-stranek-o-petru-pavlovi-jak-si-vedl-v-kurzu-pro-zpravodajce-212898

Článek si také můžete poslechnout v audioverzi.

V Archivu bezpečnostních složek leží šestistránkový dokument, který se týká zřejmě necitlivějšího období profesionální vojenské kariéry generála Petra Pavla.

Popisuje, jak se někdejší elitní parašutista z Prostějova účastnil od roku 1988 tříletého tajného postgraduálního studia pro vojenské zpravodajce s kódovým označením „D-2“.

„Ke studiu předmětu přistoupil zodpovědně, potvrdil velmi dobré předpoklady pro zvládnutí agenturní přípravy,“ píše se mimo jiné v hodnotícím textu, který tehdy 28letého Petra Pavla líčí ve školení na práci s agenty jako převážně výborného studenta.

Seznam Advertorial

[Jak ochránit peníze před inflací? Máme jednoduchý a konkrétní návod](#)

Petr Pavel, který příští týden hodlá oznámit kandidaturu na prezidenta republiky, přitom nadále striktně vylučuje, že by se chystal na práci vojenského špiona, který měl být komunistickým režimem vysazen na tehdy nepřátelském Západě. Tak totiž jeho kariéru vnímají i někteří historici.

Když v červnu Seznam Zprávy referovaly o Pavlově předlistopadové vojenské kariéře, generál v záloze uvedl, že všechny dokumenty o ní dal sám na web. „Nenajdete nic, co ještě nebylo zveřejněno,“ uvedl generál.

Šest zmíněných stránek však ukazuje, že Archiv bezpečnostních složek obsahuje minimálně jeden dokument, se kterým se veřejnost doposud neměla možnost seznámit. Uvolněn pro badatele byl až po žádosti redakce Seznam Zpráv.

Nový dokument o přípravě generála Pavla:

Foto: Archiv bezpečnostních složek, Seznam Zprávy

+2

Jak vytěžit informátory

Dosud nepublikovaný dokument je z února 1990, byl sepsán neznámou osobou ve slovenštině krátce poté, co Petr Pavel dokončil 3. semestr zpravodajského kurzu.

Hned v úvodu se píše o agenturní přípravě Petra Pavla a o práci s (tajnými) informátory. „V praktické přípravě projevil aktivitu, realizované akce byly promyšlené, zodpovědně připravené, co se odrazilo na velmi dobrých výsledcích,“ píše se mimo jiné v jakémsi slovním „vysvědčení“.

„Při praktických cvičeních potvrdil adaptabilitnost, dokázal vhodným způsobem využívat legend při plnění zámyslů i při vytěžování informátorů a schopnost úsporně, ale reálně a logicky vybírat a získávat podstatné údaje. Málo však, vzhledem ke svým schopnostem a předpokladům, využíval netradiční a vynalézavé formy řešení,“ uvádí hodnotitel i drobné výtky.

Nároky na příslušníky rozvědky

Ačkoliv celým textem i závěrečným hodnocením se line důraz na význam agenturní přípravy, je v dokumentu posuzována i jazyková a informační průprava, psaní na stroji a charakterové vlastnosti.

Co se týče informační přípravy - kde se mluví i o přezkoušení ze znalostí ozbrojených sil NATO - je zde apel, aby se tento posluchač kurzu v dalším studiu neuspokojoval se současnou úrovní svých znalostí, ale „dále je upevňoval a rozšiřoval v souladu a nároky kladenými na příslušníky strategické rozvědky“.

Petr Pavel několikrát v médiích řekl, že budoucnost vojenského zvěda neplánoval, chtěl i nadále „zůstat v uniformě“. Už v předlistopadové době prý uvažoval o kariéře vojenského diplomata, což se mu i v podmínkách demokratického státu nakonec podařilo (sloužil jako zástupce vojenského a leteckého přidělence ČR v zemích Beneluxu).

Nynější generál ve výslužbě argumentuje tím, že pod Zpravodajskou správu generálního štábu (ZS/GŠ) - což byla komunistická vojenská zpravodajská služba, pod níž v té době studoval - patřily i další složky včetně třeba vojenských přidělců. Tajná část zpravodajství představovala prý jen velmi malý výsek jejího záběru.

Studenti zmíněného kurzu se podle něj chytali na různé profese, šlo o odborníky na různé druhy průzkumu, včetně elektronického.

„Někteří z nás mohli být vybráni k agenturnímu, tedy zakrytému průzkumu, a z nich někteří se mohli stát ‚špiony‘. Jiní -jako později i já - pracovali jako vojenští diplomaté. Příprava byla pro všechny

stejná. V polovině studia nikdo nevěděl, kam bude umístěn po ukončení,“ uvedl Petr Pavel, když mu Seznam Zprávy nově objevený dokument zaslaly k vyjádření.

Legenda o tlumočnickovi

V kontextu ke zpravodajskému kurzu D-2 lze připomenout informace z jiného (již publikovaného dokumentu), o němž už Seznam Zprávy referovaly. Popisuje předlistopadové jednání dvou zástupců vojenského zpravodajství u Petra Pavla doma v Prostějově.

Dvouhodinový pohovor s Pavlovou tehdejší manželkou, jehož se účastnili podplukovníci Milan Kandra a Ján Sovjak, se uskutečnil právě v inkriminovaném třetím semestru studia - 26. října 1989, tedy pouhé tři týdny před sametovou revolucí.

„V průběhu pohovoru byly posouzeny otázky bezpečnosti a konspirace. Žádné negativní poznatky nebyly zjištěné. Soudružka Pavlová věděla jen to, že manžel pracuje v Praze jako překladatel, tlumočnick,“ je uvedeno v zápise s tím, že tato „legenda“ koluje i v celé rodině a nezbuzuje žádnou pozornost.

Manželce bylo dle záznamu sděleno, že její choť se připravuje pro nové pracovní zařazení, je však prý potřebné, aby pro okolí nadále zachovala zmíněnou legendu.

„Zároveň jí bylo oznámeno, že manžel může v budoucnosti působit také v zahraničí,“ stojí též v zápise s tím, že i Hana Pavlová byla vybídnutá, aby se i ona věnovala studiu cizích jazyků.

Foto: Archiv bezpečnostních složek, Seznam Zprávy
Jak zpravodajci těsně před revolucí navštívili Pavlovu manželku.

Foto: Archiv bezpečnostních složek , Seznam Zprávy
Jak zpravodajci těsně před revolucí navštívili Pavlovu manželku.

Připravován proti Západu?

Jedním z těch, kteří kritizují Petra Pavla za to, že „relativizuje svou minulost“ a že nadále skrývá skutečné poslání zpravodajského kurzu, je historik Petr Blažek z Ústavu pro studium totalitních režimů.

Je přesvědčen, že právě nově nalezený dokument dává za pravdu jeho teorii o špionážní přípravě.

„Z toho dokumentu je vidět, že nešlo jen o nějaký pouhý jazykový kurz, ale že Petr Pavel byl režimem připravován i na práci s agenturou, proti Západu. Byl tam na plný úvazek a byl v té době kmenovým zaměstnancem (vojenské) rozvědky,“ uvedl Petr Blažek.

Uvádí k tomu také, že zmíněný tříletý postgraduální kurz probíhal pod Zpravodajským institutem, což bylo školicí středisko pro pracovníky Zpravodajské správy Generálního štábu, jež sídlilo v ulici Karoliny Světlé v centru Prahy.

Opomenutí při digitalizaci

Otázkou zůstává, proč zmíněný „nový“ archivní dokument nebyl dosud přístupný veřejnosti, když ostatní i pro běžné badatele k dispozici byly. A také proč se materiál zatím neobjevil mezi ostatními dobovými dokumenty na webu Petra Pavla.

Vedoucí příslušného oddělení z Archivu bezpečnostních složek Tomáš Bursík, který od roku 2019 odpovídá i za materiály bývalé vojenské rozvědky ZS/GŠ, uvedl, že až dodatečně zjistili, že tento dokument z února 1990 patrně kvůli nějakému opomenutí nebyl digitalizován.

„Mohlo se stát, že pracovník, který spis zpřístupňoval, neověřil, zdali digitalizát odpovídá originálu,“ říká Bursík. Uvedl také, že když chybu zjistili, nechal původní Pavlův spis digitalizovat kompletně. Ale až nyní, po žádosti Seznam Zpráv, byl materiál z polistopadové doby zpřístupněn veřejnosti.

Sám Petr Pavel uvádí, že ani on zmíněný dokument z období zpravodajského kurzu až do této chvíle neviděl a nebyl informován o jeho zpřístupnění.

„Na mém webu není, protože byl zpřístupněn až poté, co jsem si dokumentaci o své minulosti vyžádal (leden 2020) a následně ji zveřejnil,“ uvedl.

„Na mých předchozích prohlášeních se nic nezmění, ani kdyby bylo uvolněno deset dalších dokumentů,“ prohlásil také armádní generál ve výslužbě pro Seznam Zprávy.